

Черникова Є.Г.,

асистент,

Донецький національний технічний університет

ВПРОВАДЖЕННЯ АВТОМАТИЗАЦІЇ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ СФЕРИ ВИРОБНИЦТВА ПРОМИСЛОВОГО ПІДПРИЄМСТВА

Основним недоліком організації внутрішнього аудиту на сучасному етапі є низький рівень автоматизації, який виявляється у завищенні часу проведення аудиту і зниженні його ефективності та якості. В економічній літературі останніх років розглядаються питання з комп'ютеризації аудиту, методики його проведення в середовищі комп'ютерної обробки даних. Дослідженням у даному напрямку займається чимало вітчизняних і зарубіжних вчених, серед яких слід відзначити роботи Івахненкова С.В, Лісіної В.Ю., Федорової Г.В. Існує також ряд міжнародних стандартів аудиту присвячених питанням його проведення в середовищі комп'ютерних інформаційних систем, а саме: № 401, 1001-1003, 1008, 1009. Проте підприємство повинно самостійно розробляти внутрішні стандарти присвячені комп'ютерному аудиту і процедурам, що мають використовуватися при проведенні внутрішнього аудиту сфери виробництва. Аудитор у своїй діяльності має використовувати наступні програмні продукти:

1. Програмні продукти загального призначення: електронні таблиці (MS Excel, OpenOffice.org Calc, Gnumeric); текстові редактори (MS Word, EditPlus, Kate, PSPad, Notepad++); системи управління базами даних (MS Access, Oracle, Firebird, DB2, SQL Server); програми фінансового аналізу господарської діяльності підприємства (ФінЕкАналіз, Альт Фінанси, Фінансовий аналіз).

2. Спеціалізовані програмні продукти: бухгалтерські інформаційні системи (1С, Парус, Акцент); довідкові правові інформаційні системи (Дінай, Ліга, НАУ); системи електронного документообігу (Діло, Atlas); інформаційно-аналітичні системи (Інвестор, Аналітик, Економічний аналіз і прогноз

діяльності підприємства); експертні системи (CLIPS, Jess, MQL 4,), системи підтримки і ухвалення рішень (OLAP, Lotus Notes).

Перераховані засоби та їх функціональні можливості дозволяють аудитору автоматизувати свою професійну діяльність, але потребують високої комп'ютерної грамотності користувачів та значних фінансових витрат на їх придбання. Тому на сьогодні найпоширенішими автоматизованими інструментами внутрішнього аудитора залишаються MS Word, Excel та Access. Однак, навіть за умов обмеженого використання персональних комп'ютерів аудит сфери виробництва може включати наступні види робіт:

1. Виконання розрахунків різної складності та перевірку розрахунків, зроблених на окремих ділянках бухгалтерського обліку; проведення аналізу фінансового-господарського стану сфери виробництва.

2. Формування контрольних реєстрів, друкування необхідних форм аудиторської документації.

3. Використання нормативно-правових та електронних довідників (основних нормативних документів; альтернативних облікових рішень; методів збору аудиторських доказів; типових порушень; контрольних процедур), організацію запитів до них.

Треба зазначити, що застосування комп'ютерної техніки в процесі внутрішнього аудиту саме по собі не може виявити або усунути прихованих крадіжок і зловживань, бо ніяка програма не замінить навички, знання та досвід кваліфікованого спеціаліста. Разом з тим має бути розроблена система захисту від несанкціонованого доступу до інформації за допомогою паролів та рівнів доступу.

Проблеми організації і проведення внутрішнього аудиту виробничої сфери в середовищі комп'ютерної обробки даних, можуть бути вирішені лише за умов розробки комплексу напрямків автоматизації діяльності внутрішніх аудиторів, процедур і прийомів здійснення перевірки організації виробництва, схем руху матеріалів і готової продукції, схем переробки матеріалів, аналізу функцій планування і контролю за допомогою комп'ютерної техніки.